

[Rasmussen (Gylling).]

det tilsyneladende var meget vanskeligt for den sidste ærede Taler at faa Øje derpaa. Men derfor er der jo ingen Grund til at gaa ud fra — og det mener mit Parti heller ikke —, at disse Truster og Karteller altid skulde være af skadelig Art, tværtimod, det kan ofte være Tilfældet — og er vel Tilfældet i den nuværende Konkurrence Staterne imellem, maaske ogsaa indenfor Landenes Grænser —, at saadanne Virksomheder samler sig i større eller mindre Omfang, for derigennem muligvis til Slut at kunne billigøre en Vare.

Det foreliggende Lovforslag tager da heller ikke paa nogen Maade i al Almindelighed Sigte paa at fortrædige eller forhindre Dannelse af saadanne Truster eller Karteller eller lignende Virksomheder — det er klart, at den tekniske Udvikling, som vi i saa høj Grad er inde i for Tiden, netop nødvendiggør saadanne Sammenslutninger —, det foreliggende Forslag tager kun Sigte paa Misbrug af slikt. Og det er vel heller ikke noget, man kan benægte, at disse Sammenslutninger er i Stand til at opskrue Priserne paa mange af de Varer, som den almindelige Forbruger skal købe og benytte. Naar saadanne Prisaftaler og saadanne Truster er i Stand til med Hensyn til en enkelt Vare at beherske næsten hele Samfundet, er der efter min Mening god Grund til at have Opmærksomheden henvendt derpaa.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller søgte Gang paa Gang efter Oplysninger, virkelig paalidelige Oplysninger, om, hvor Misbrug kan finde Sted, og hvor de finder Sted i Øjeblikket. Jeg vil sige som det ærede Medlem, der talte fra Socialdemokraternes Side, det ærede Medlem Hr. Nygaard, at det er jo ikke saa rart, naar vi staar og lovgiver om disse Forhold, at nævne saadanne bestemte Forhold. Men jeg kunde dog godt have Lyst til at pege paa et Par enkelte Ting, som for øvrigt har været fremme i Pressen og paa anden Maade, saa at jeg ikke afslører saa meget derved.

Jeg vil nævne en Virksomhed som Avena-Møllerne. I Øjeblikket er Prisen paa Havre her i Landet vel omkring 10 Kr. pr. 100 kg, og Prisen paa Havregryn ca. 70 Kr. pr. 100 kg, altsaa 7 Gange Raamaterialets Pris. Jeg tror, at jeg uden at gaa nogen for nær kan sige, at dette er en Avance, hvis Rimelighed der er Grund til at undersøge. Jeg kunde pege paa

noget, som i de sidste Dage er kommet frem med Hensyn til den ret store Prisforhøjelse paa Smørdritler. Der kan ikke ses noget som helst Grundlag for en saadan Prisforhøjelse nu, da Landbruget er inde i en Krise. Den Ringdannelse, som faktisk eksisterer med Hensyn til Fremstillingen af Smørdritler, har ikke nogen som helst Grund til netop paa det nuværende Tidspunkt at forhøje Prisen paa disse Varer.

Jeg synes ogsaa, at det ser lidt underligt ud, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller bruger en stor Del af sin Tale til at tale for den frie Konkurrence her i Landet, naar det er klart, at saadanne store Sammenslutninger i Kraft af Prisaftaler er i Stand til at forhindre den naturlige, frie Konkurrence, og det er Tilfældet. Man har set Gang paa Gang, at naar der opstaar et efter en saadan Sammenslutnings Mening uheldigt Konkurrenceforetagende, er Sammenslutningen i Stand til med den Kapital, den raader over, og de Aftaler, der kan træffes med Leverandører og andre, at slaa dette Foretagende ned. Ud fra dette Synspunkt forekommer det mig, at den frie Konkurrences sande Venner i Stedet for at fremsætte en saadan Opfattelse, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers, maa være enige i, at det er rimeligt, at det undersøges, om vedkommende Sammenslutning bruger sine Magtmidler paa en saadan Maade, at man fra Lovgivningsmagtens Side bør søge at forhindre en saadan Brug.

Jeg synes, at ikke mindst det danske Landbrug, der i Øjeblikket er i en meget vanskelig Krise, hvad vel alle maa indrømme, og for øvrigt alle andre frie Erhverv, som maa tage Verdensmarkedets dalende Priser, maa som Forbrugere og som frie erhvervsdrivende være interesserede i, at der ikke her i Landet opstaar saadanne kunstige Kapitalsammenslutninger, som er i Stand til at diktere langt højere Pris for den Vare, der skal købes, end en Pris, der staar i et rimeligt Forhold til den Vare, der skal sælges. Det forekommer mig, at der ud fra den frie Konkurrences Synspunkt og ud fra almindelig sund Forretningsmoral er al mulig Grund til at støtte dette Lovforslag.

Lovforslaget er meget afdæmpet i Forhold til det Lovforslag, der blev fremsat i Fjor. Jeg har da ogsaa tænkt mig, at de to Partier, Venstre og det konservative Folkeparti, i Aar vilde uden voldsom Modstand kunne gaa med til dette Lovforslags Vedtagelse. Den Tale, det ærede Medlem